

Nap

Márciusban emelkedik a napaktivitás (R: 61,7). A szabadszemes foltokat 5 AA okozza.

1-jén már a korongon van a NOAA 0296-os F típusú AA +11°-on. Hatalmas, szabályos vezetője van. Keléskor a követő is szabályos lehetett, de befordulva már bomlik, kisebbedik. 5-éig 600 MH feletti, átmérője 50 ezer km. 2-9-e között szabadszemes. 5-én K felé PU-leválás, 6-án a CM-en, ekkor az umbrában két párhuzamos híd. A vezetőn kívül más PU nem látható. Pórusok kelnek-halnak körülötte, 10-én már azok sem láthatók, ekkorra 45 ezer km-es monopolárrá alakul. 12-én nyugszik.

Az előző AA átvonulása közben körülötte még tíz kisebb csoport látható 1-6 nap élettartammal, illetve kettő 8-án keletkezik. Egyik -23°-on „skorpió” alakot vesz fel 9-ei CM-átmenetekor. B típusúként nyugszik 13-án.

Észlelő	Észl.	Műszer
Csiba Márton (Dunaújváros)	12	6 L
Hadházi Csaba (Hajdóhadház)	16	16 T
Keszthelyi Sándor (Pécs)	20	Sz
Keszthelyiné S. Márta (Pécs)	24	Sz
Kren Gustav (Zágráb, HR)	26	13 L
Ravasz Bálint (Orosháza)	1	5 L
Vida Tibor (Pécs)	29	6 L
Észlelések száma:	128	
Észlelt napok száma:	27	
Foltcsoport MDF:	5,0	
Fáklýamező MDF:	2,8	
Szabadszemes Mdf:	0,8	

Dátum	AA	F	Dátum	AA	F	Dátum	AA	F
1.	4	2	11.	7	3	22.	1	1
2.	6	3	12.	-	-	23.	2	2
3.	-	-	13.	4	5	24.	4	3
4.	6	4	14.	4	2	25.	5	2
5.	7	3	15.	-	-	26.	7	3
6.	4	5	16.	-	-	27.	6	3
7.	5	2	17.	3	3	28.	6	3
8.	6	3	18.	3	3	29.	8	4
9.	8	2	19.	3	3	30.	8	4
10.	7	3	20.	3	1	31.	8	3
			21.	1	3			

7-én kel (visszatérője a 0288-nak) +5°-on a 0306-os H típusú folt. 9-étől szabadszemes 500 MH-val, 50 ezer km átmérővel. 13-án a CM-en, itt már aktívabb, az umbra osztódik, a PU Ny-ról beöblösödik, pórusok jelennek meg É-ről. 14-én átmérője 67 ezer km. 17-ig PU válik le róla. 9-17-éig szabad szemes, ekkortájt a legnagyobb a területe 640 MH-val. 19-én nyugszik, változatlanul.

Folytatás az 51. oldalon!

Sz. G.: „Két azonos méretű, kör alakú GX van a LM-ben. Az NGC 2697 (balra fent) teljesen diffúz, legnagyobb jóindulattal is csak enyhén fényesebb a közepe, mint a többi része. Az NGC 2695 (jobbra lent) sokkal kompaktabb, közepe kifejezetten fényes, ehhez képest pereme lényegesen halványabb. Ny. i. peremén egy csillag ül. (B. E.: Kicsi és halvány elliptikus galaxisok. A kép sem mutat jelentősen többet Gábor leírásánál.)

Sz. G.: NGC 2615: Ovális alakú GX. Felülete egyenletes fényességű, könnyen látszik, de részleteket nem mutat.

B. J.: Nem hiábavalóak ezek a negatív észlelések sem, mert segítséget nyújtanak a csillagkörnyezetet még nem ismerők számára, illetve kihívást jelentenek, mert klímelkedő észlelési körülmények esetén a fényességhatárokat észre lehetett venni kisebb távcsövekkel is az észlelők. Összességében azt szűrtem le, hogy minimum 20–25 cm-es távcsövel induljunk ezen galaxisok keresésére.

BERKÓ ERNŐ

Folytatás a 29. oldalról!

14-én keletkezik a CM-en a NOAA 0314-es C típusú AA -14°-on. 17-ére hatalmasra növekszik a követő, mely szabálytalan, sok umbrával (ez is skorpió alakú). 16–18-a között szabadszemes. 18-án még 42 ezer km-es 500 MH-val, majd 19-ére apró darabokra esik. 20-án nyugszik.

Egy pórus kel 18-án -11°-on (0316), 23-án a CM-en hal el.

24-én keletkezik a 0319-es AA +12°-on. 26-án még kis C típusú, 27-ére ér a CM-re, 42 ezer km átmérővel és maximálisra fejlődve (340 MH). A vezető mérete nagy, sok umbrát tartalmaz, követő kicsi szabályos, köztük sok pórus. Szabályosabbá válik a vezető, a követő darabolódik, a pórusok csökkennek, a csoport hossza nyúlik 25 ezer km-t. 27–29-éig szabadszemes. 2-a körül nyugszik.

A hirtoldalon keletkezik 26-án -7°-on a 0323-as a DK-i negyedben. 28-án még H típusú. 29-én a CM-en aktívvá válik, sokasodnak a pórusok és foltok. 29-én összeállnak szabálytalan közepes foltokká. 31-ére a vezető nagyobb és szabályos. 1-jén éri el a maximumot 350 MH-val, ekkor hossza 100 ezer km, PU átmérő 26 ezer km.

25-én kel a 0321-es D típusú +6°-on. 26-án négy foltból áll, 27-én legtöbb a PU-s terület (320 MH, 100 ezer km hosszú). 29-re az eleje elhal, a követő a nagyobb és szabályosabb, 30 ezer km. 30-án CM-en.

28-án kel a 0325-ös monopolár egy stabil umbráiddal +12°-on, mely a 0296-os visszatérője. 31-én jelennek meg a pórusok, ekkor a monopolár 40 ezer km-es, szabadszemes. Mérete április 3-án a legnagyobb, 360 MH-val.

ISKUM JÓZSEF

Nem csak tükröt, hanem távcsövet is Csatlóstól!

Készít, javít, átalakít!

Csatlós Géza (1021 Budapest, Szerb A. u. 4. II/7., tel: 274-3070)